

The Lithuanian Weekly

"Lietuva"

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
Educates all kind of Job Printing and trans-
lates in all modern languages.

Subscription \$2.00 per year.

All communications must be addressed

"Lietuva" Publishing Co.,
954 33rd St., Chicago, Ill.

Nedelinis Laikraštis
"LIETUVA"

Iszeina kas Subata, Chicago, Ill.

KASZTUOJA:

ANT METU AMERIKOJE.....\$2.00
IN UZMARE.....\$3.00

Užsėdetojas A. OLSZEWSKIS.

Rankraščių (korespondencijos) ir laisvųjų tu-
ri būti adresuoti ant šio adreso:

"Lietuva" Publishing Co.

954 33rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS.

Pilnaiti turi būti siunsi per MONEY ORDER arba

Responso vortais Gramatų ant ranku

A. OLSZEWSKIO,

954 33rd St., Chicago, Ill.

Isz Uzmares.

Papjowe kudiky ir pati
sawia.

Mažas waikelis wardu Clarence
Alexander inbegone nedėlios rytą
in West North ave. police stat.
ir pasake, kad kas žin kas pasi-
dare su jo motina, kad ji yra wi-
sa krauina. Tuo du palicomonai
sėdo in "patrol wagon" ir nu-
važėwo in pasakytus namus po
nr. 21 Churchill str. ir atrado bai-
su pavydala.

Kuknioje jie atrado izstisa ant
grindu Mrs. Clemens Alexander,
motina minetojo waiko, wisa
papludusi kraujuose. Jos kairi
ranka, perpjauta per cziurny,
buwo užmesta ant kedės, kur
gulejo kudikis, wardu Kathie.
Kudikio deszine rankele kabijo
ant mažo szmotelio skuros, nu-
pjauta palei cziurny ir jo ap-
temptos drapanos gere apszeciai
beganti krauja isz perpjauto gys-
lu. Kraujo latakai ir raudonos
družioz pletesi po wisa ruima
ir asztrus duonriekinis peilis gu-
lejo ant griado.

Ka tik priesz pribuwima pali-
comonu, parejo isz darbo jos wy-
ras, pats Clemens Alexander.
Jis atradias daiktus nekaip rei-
kent, noredams ineitie in wydu,
iszmusze langa ir persipjowe sau
cziurny ir apsikruwino. Policimo-
nai atradia jį kruwina, mislijo,
kad jis megino iszudyti sawo
giminia. Jie sugriebe jį ir jau
noroje temptie in wežima, ne
klaudami ka jis protestawoja;
bet susiedai iszaiszkino kaip bu-
wo ir jis liko paleistas werken-
tis ir lementawojentis sawo ma-
žos dukters Kathie.

Policimonai apriszo žaisdas ir
nuslabnejusia motina su kudikiu
nuweže in Szv. Elzbiotos Hos-
pitoly, kur tapę atiduotos po
priegloba seserui.

Atsagawus Hospitalyje ji pa-
pasakojo, kad norejo nužudyti
sawia isz priežasties nesutikimo
su wyru. Ji sake, kad jos wy-
ras piktai apseidawo su ja ir
kad susiedai buwo pradeja ap-
szneketie anuos ir per tai jai nusi-
bodo gywentie tokiuose nepaka-
juose ir biednytoje. Ji jau se-
nei mislino sau pabagtiegywas-
ty, bet galejosi kudikio Ka-
thie. Ji skundes, kad jos motina
retai ateidawo pas ja isz prie-
žasties ne apykantos jos wyro,
už kurio ne norejo, idant ji te-
ketu. Wyras Alexander gimias
Belgijoje, 38 metu senumo, o jo
pati wokiete katalike, 35 metu.

Sutwere kluwa wagu.

A. Horvich, kuris turejo szo-
pa užstatimu po nr. 294 Halsted
str., tapo apwogtas ant \$600.
Jis nebuwo namie su paczia ir
szopoje buwo užlarias du alka-

nus szunis. Tris waikai, wienas
11 metu, antras 12 ir trecias
13 metu, mlando per langa,
nuspakajino szunis apszerdami
su mesa ir potam užmete ant
ju apinasrus ir nuweđe in stalda.
Bijodami, kad szunis ne inkastu-
je užmete po du szniuru ant
szunias ir laike szuny wienas už
wieno szniuro, o antras už kito,
teip kad szuwa ne galejo prisi-
artiti nei prie wieno, nei prie
antro.

Pargryžias Horvich, atrado
szopa iszwogta ir tuoj dawe
žinia policijai. Pereita panede-
ly detektywai arestawojo wis-
sus tris ant kampo Despleines ir
Van Buren gatwiu. Jie iszrode
gudrus ir ruke cigaretus. Isz
pradžiu jie sakei wisai nieko ne-
žinanti ape atsitikima wagystes,
bet kaip iszsiptyle prakaitas no
keliu palicomonizsku smugiu, jie
prisipažino wiska. Wienas isz ju
pasake, kad jie trise uždejo
"Waiku Wagu Kluwa", kuris
buwo po prisiegos tiesomis su
baisiu sekretu. Jie turejo pa-
slaptinus žodžius, pagal kuriuos
tik galejo pažytie sawo draugus,
del reikalaujančiu sanariu. Prie-
to wisko jie padare kontrakta
užmusztie wiens kita, jei kat-
ras drystu iszduotie ju sekreta.

Istabios yra straikieriu budu-
kes, kuriais jie rengia ant aug-
tesniuju wietu aplink plytni-
czias. Ape 200 straikieriu padare
sawo buwina tose budose isz ku-
riu asztriai saugos kiekwiena
kompanijos judejima. Widuje, už
linijos, pagal kuria yra statomos
straikieriu budeles, eina kita li-
nija, kuria mislina užimtie depu-
tatai. Ta deputatu linija strai-
kieriai wadina "negywa linija"

(death line). Aplink tos, negywas
linijos" straikieriai turi sawo pi-
kietus. Sako, kad tie pikietnikai
turi sawo arklus, parengtus del
kiekwieno reikalo.

Norejo užsleptie sawo
warda.

Palicomonu isz priemiesczio Hy-
de Park, wardu Thomas Mechan,
atwažiwio ant State uliczios pa-
sižuretie ar daug gražiau yra wi-
duryje miesto, negu priemiestyje.
Jis buwo apsiirengias papraista-
be uniformos. Iszejas isz wienos
wietos jis pasijuto, kad nebeturi
sawo kisenkenyges, kurioje bu-
wo \$172. Jis tuoj apsiereiske in
in Harrison police stoty. Policija
iszdawe waranta ir suarestawojo
moteriszkia, wardu Nellie Franks.
Seredoje buwo sudas ir lojaris
kaltinykes užklause nuskriausto-
jo: Kaip tamstos wardas.

"Thomas McGrath", jis atsake
"Kuomi užsijemi?" klause to-
liau.

"Asz esu karpenteris", atsake
palicomonas klaidingai ir pradejo
raudnotie.

"Ar nera tiktai tamstos war-
das Mechan, bet ne McGrath",
inspejo lojaris.

Anto palicomonas atsake: "Asz
nežinau, kas gal iszeitie su mano
byla" ir potam prisipažino wiska.
Moteriszke Franks tapo nusudyta
ant \$75 koros. Byla antros, war-
du Kittie Wells, kuri teipgi bu-
wo arestawota, liko atideta ant
petnyczios.

Ant kontraktieriu kas-
to.

No laiko užstojimo naujo ran-
do mieste Chicagos, kommisio-
neris miesto darbu, Kent, pris-
ake kontraktieriams per dwi ne-
delias iszczystitie wiskas mažas
ulicziukas miesto. Kontraktieriai
to ne padare ir nedalike sawo
žodžio. Dabar, no pereitos suba-
tos, p. Kent pasamde 175 tymus
ir liepe czystitie ulicziukes, kur
daugiau brudo. Už tuos tymus
užmokės isz pinigų kontraktoriu.
O jeigu kontraktoriai ne nores
apsiimtie, tai ju bondas atsakis.
Szesztoje wardoje bus pastata
10 tymu; septintoje-5; dewinto-
je-8; asztuonioliktioje-7; dwide-
szimtis trecioje-10; dwideszimtis
dewintoje-10; ir asztuntoje war-
doje 7 tymai.

Kaip ulicziukes bus czystos, a-
tiduos wel kontraktoriams ant
walios. No to laiko bus uždraus-
ta metyt ant uliczios wiskias
blekianas ir kitus brudus. Pasi-
saugokite, lietuwiai, kad ne už-
mocketumete koros.

Ape straika plytnyku.

Wisame Cook pawiete jokia
plytniczia, kurioj dirba unijonis-
tai, no pradziuos straiko da ne
pradejo dirbtie. Pereita utarny-
sustojto paskutine plytniczia, ku-

rida iszsiol po biski judejo.
Straikieriai turi sawo karewius,
kurie diena ir nakti waktuoja
wisus kompanijos pasielgimus ir
judejimus ape dirbtuwias. Penkio-
lika deputatu sergsti plytnyczias
szaurineje dalyje Chicago. Depu-
tatai sako, kad jie neturi kaweiktie,
nes straikieriai jiems nieko neda-
ro. Straikieriai lemia, kad kompani-
ja rengia skebsus del pradėjimo
darbu.

Szerifas rengia 200 deputatu
del wienos plytnyczios ir isz to
straikieriai mislina, kad ta kom-
panija pradės dirbtie su skebsais.

Straikieriai nieko nesako, ka-
jie mislina darytie. Jie wis twir-
tina, kad jokiu musztiniu, anei
bledes nedarysia, bet tik gražiū
prikalbejimu prasziš, kad skebsai
ne dirbtu pigiau, kaip jie reika-
lauja.

Wiena ryta reporteris laikrasz.
inejas in buda atrado ju ape dwy-
lika, pasirengusiu ant pikietos.
Kad jis užklause straikieriu "kaip
ilgai jie mislina teip butie", tai
wienas isz straikieriu, juokdama-
sis atsake:

"O, mes esame czionai tik per
wasarinias wakacijas. Mums cze
labai gerai."

Žinoma, kad žiema nebereikes
skebsu anei ju saugotie, nes plyt-
niczios bus užsalusios.

Ape darbus Chicagos.

Illinois Steel Kompanija South
Chicagoje žada pakeltie mokesty
sawo darbinikams. Del to mierio
ji siuns pasiuntinius in Rytus
del dažnojimo kokios algos yra
mokamos tenykesziuose fabri-
kuose. Darbinykai yra užgane-
dinti tokiu prilankumu kompani-
nijos. Isz straiko buties liko 30
policimonu aplink dirbtuwias.
Kompanija žada paleistie darbus
ant Bridgeporto, kur jau daug
metu darbai nejo. Sako sudesia
naujas maszinas ir padidinsia sy-
la dirbtuwiu.

Plytniku straikas jau pradeda
nekuriose wietose kriktie. Pereita
panedely du straikieriai buwo
pagauti isz ju budeliu palei gele-
žinkeli ir statyti priesz sudžia
Murphy, kuris nubaude juos ant
\$100 kožna, bet nusprendimas
sudžios tapo panaikintas ir baus-
me atleista.

Ape salionus.

Chicagoje Majoras Swift už-
draude laikytie salionuose muzi-
ka ir paczius salionus liepe užda-
rytie laiku.

Indianos Legisiatura iszdawe
naujus istatus, pagal kuriuos ne
walia jokios degties pardawine
tie matomai no uliczios. Wietos
del pardawinejimo stipriu geri-
mu turi butie antras ruimas no
uliczios ir paczeme apatiname
piontre. Isz tos priežasties, wisi
salionai ir wieszbucziiai turi kraus-
tytie sawo brangias inrednias ir
per tai daug bledes turetie, nes
daug daiktu susigadins ir daug
bus neberekalingu.

Ant ko swietas stowi.

No senu laiku jau mokslinciai
ir filozofai lauze galwas del
iszrismo klausimo, "ant ko
swietas stowi". Wieni wienai
sprende, kiti kitaip. Nors neku-
rie didwyriai daejo, jog žeme
sukasi aplink sawia ir wienkart
skriedžia aplink saulia, bet tai
iszrismas ne labai pritinka prie
užduoto klausimo. Tai wienas
senas karewius praktiszkai iszri-
szo ta klausima. Jis pasake, kad
swietas ne stowi, bet "sedi žy-
do keszeniuje".

Wietines zinios.

— Pereita nedelia Chicagoje
buwo dideli szalcziiai, o szia nede-
lia jau geroki karscziai žmonem
dakepa.

— Nekokis Joseph Duwinski
isz 76 Wilson str., buwo dikcezi
sužeistas no strikariu ir pereita
panedely myre Hospitalyje Mer-
cy.

— Nepažystamas žmogus per-
siszwie sawie Daugles Parke pe-
reita nedelia. Ant jo apatiniu
drapanu bowo toki ženklai: "F.
R." Iszrodo ant 20 metu.

— Duonkepio wežimas perwa-
žiawo moteriszkia Mrs. Ida Wer-
ner ant kampo Noble ir Brad-
ley ulicziu, nedėlios ryta. Po ke-
liu adnyu ji numire.

— Majoras Swifts ketina sus-
tabdytie rukima dumu isz dideliu
kaminu widuryje miesto. Sako
kad dumai tiek priduda neswei-
kuma, kiek ir neczystos uliczios.

— Antras atsitikimas buwo
ant Halsted str. arti 66 gatwes
nedėlios ryta, kur tapo du bjau-
rei sužeisti. Du karai susibego
prieszai wiens kita ir susimusze
in skiderwas.

— Ape 1-ma d. Liepos, jau bus
S a p n i n y k a s gatawas.
Szendien per spauda eina jau pas-
kutine litera "Z". Kaip tik pa-
baiksime, tujaus iszsiuntinesime
sawo skaitytojams.

— Nedelioje, 2 d. Sejos, tuo-
jaus po miszparui, saleje L. Azu-
ko bus menesinis mitingas "Lie-
tuwiskos Republ. Lygos" ant
kurio delegatai isz wisu lietu-
wisku kluwu yra užprasdami pri-
butie.

— Nedelioje 2 Sejos 1 adyna
po pietu bažnytineje saleje, Dra-
gyste "Simano Daukanto" laikys
sawo mitinga, ant kurio szirdingai
užpraszo wisus lietuwius susirink-
tie ir kodaugiausie prisiraszytie
prie minetos draugystes.

WYRAUSYBE.

— R. D. Sowers, klerkas Stan-
dard Oil Kompanijos, waikszechio-
damas laike miego, ape 1 ad.
30 minutu, panedėlio ryta isz-
krito per langa no 4-to fiolor, po
nr. 156 North State str. ir užsi-
musze ant smert. Jis buwo ne-
wedias, 25 metu senas.

— Nekokis Kamerka perszo-
we isz rewolwerio sawo paczia
nežinia del kokios priežasties,
pereita subatos wakara ant kam-
po North 59 str. in Lincoln ave.
Perszowias paczia norejo pabeg-
tie, bet kaip pamate, jog jau bus
sugautas, isztrauke peiluka
isz keszeniaus ir kelis sykus per-
pjowe sau gerklia teip, kad men-
ka wiltis yra ant pagydimu ju-
ju abieju.

— Stritkaris N.222 ant 79 gat-
wes in Yates ave, nedėlios wa-
kare užbego ant wežinao, kure-
me wažewo penki žmonis. We-
žinas tapo sudaužitas, wiena
moteriszke užmuszta ant wietos,
o kiti sužeisti. Užmusztosios war-
das Franciszka Ružawicka, 58
metu sena; antra moteriszke
bjaurei sužeista, no ko gali mi-
rtie. Jos wardas Mariana Wirtka,
59 metu senumo.

— Wienatine L e n k i s z k a
L i e t u w i s z k a A p t i e k a
p. J. Leszczynsko, ant Laurel stri-
po numeriu 3315. Užlaike
geriausias gydyklas isz Europos
ir Amerikos. Aptiekoje randasi
daktaras Wl. Statkiewiczius, ku-
ris per ilgus metus praktikawojo
prie ligonbucziu kaipo Europoje
teip ir Amerikoje ir dabar czionai
kas tik noretu, gali ju rodos da-
siektie. Jeigu kas umai pareika-
lauto daktaro, gali jį paszauktie
per telefona isz kiekwienos aptie-
kos. Numeris telefona toks: Yards
709. Teipogi ir D-ras M. P. Kos-
sakauskas priasti in ta paczia ap-
tieka kožna czetwerwa ir nedelia
ir jeigu kas reikalautu, gali jį pa-
szauktie kožna walanda per ta
paty telefona isz bile aptiekos.

(15-6)

Žinios wisokios.

† Wienas Lietuwis isz Durea
Pa. Antanas Drucis, iszkrito isz
supuokliu ir persilauze sau nugarą.

† In Pittsburgha szaukia wisas
atmatnykiskas organizacijas del
sutwerimo, Centralizskos Unijos".

† Ateina žinios, kad 168 žmo-
nis nuskendo no susidaužusio isz-
paniszkio laivo "Grawina" arti
Philippinos salu.

† Arti Nashville, Tenn., Henry
Mc Kinney netiketai perszowe
sawo dwi seseris pereita panede-
ly. Muszkieta pasileido pirm
laiko.

† Maža mergaite, Julia Dona-
hoe, inpuole in wiedra wandens
mieste Jōnesville, Wis. ir pri-
gere. Wandens wiede buwo tik
4 coliai.

† John Lossie, agentas Swan-
ville, Pa. wažiudomas ant bai-
siklio parwiro ant wežiu po a-
teinancziu trukiu ir tapo suwa-
žinetu, panedėlyje.

† Evansville, Pa, bemuszda-
mi bolias susibare už gema, John
Hornes kirtu su palka in galwa
sawo bendruoi John Smithui ir tas
po keliu adnyu numire.

† Pittsburgha kada du tepliorei
teplioje hotelio Anderson sienas
isz lauko, wiehs isz teplioriu krito
no 7to fiolor in akmenis ir ant
wietos užsimusze. Sako kad
buwias gyrtas.

† Mrs. Conrad Gramph, pati
seno ir turtingo gywentojaus,
mieste Aurora, Ill. tapo atrastą
pasikorusia ant stulpo. Sako, nu-
stojimas wilties ant iszgyjimo no
ligos, buwo priežasczia jos sau-
žudystes.

† 28 Gegužio francuziszkas
garliawis „Dom Pedro" susimusze
arti priepilaukos Corrubedo plauk-
damas in Iszpanija ir nuskendo
su juom 100 žmogystu. Truko no
karsczio jo katilas ir wisa laiwa
sudauze.

† Fort Wayne, Ind. Laike kada
cirkus su sawo paroda paro-
dawojo gatwemis ir daug žmoniū
buwo susirinkusiu aplink ta Cir-
ku, pasibaadias arklys in puole in
bury žmoniū ir užmusze Mrs. bli-
jah Lemay ir ape 20 kitu sužeid-
de.

Ant parendawojimo gera bū-
czerne, kuri jau trys metai kaip
daro gera bizny, geroje wietoje,
turi sawo locnus kostumerius ir
tt. Norintis gali rendawotie. arba
ant locnasties. pirktie su namu ir
lotu, atsisaukite in redystia
„Lietuvos". (22-6)

† Gegužio 28 diena numire
Washington Walter Q. Gresham
sekretorius wieszpatyscziau, kuris
buwo pirma ypata po prezidentu
Sawienytu Walstiju. Jo kunas
tapo atwežtu in Chicaga ir cze-
twerge po pietu su didžiause
iszkilma palaidotas.

† Danesza. kad Pittstono lie-
tuwiskioje bažnyczioje wisur sto-
wi lenkiszki paraszai, daugiau-
slai yra sakomi lenkiszki pamok-
slai in lenkiszka giesmias gie-
da. Isz tos priežasties lietuwiai
rugoja ir sako, kad ju parapija
greit gali in lenkiszka iszwir-
tie.

† Pereita nedelia tapo atrastas
prude ape Wauwatosa, Wis. la-
wonas nežinomo žmogaus, kurio
kiseniai prikimszti akmenais
ir wienas akmuo no 100 swaru
pririzsztas dratais prie kuno. Tas
wyras buwo dailei apdarytas ir
ape 35 metus senas. Žmogžudis
yra nulemtas.

† Pereiti szalcziiai wisiszkai su-
naikino tik-ka iszdygusius jawus,
žydinczius sodus ir daržus be-
weik po wisa Amerika, milijonai
milijonu bledes tapo žmonem
padaryta isz priežasties mi-
netu szalcziu. O pažiurekite Ar-
kanse, ten tokiu dideliu szalcziu
nebuwo ir wisi jawai iszrodo ge-
rai. Nebraskaje jau du metai bu-

wo toki sausi, kad nei wienas pa-
setas diegas nedygo ir farmeriai
pametę sawo farmas ir waziuoja
tolyn darbo jieszkotte. Szymet
wel sako, wisus ankstywus įja-
wus szaltis sudalkino, na ir kur
dabar žmonem detis. O Arkan-
se, acziu Diewui, szezis pereitais
metais buwo geriause branda ant
lauku.

Rengiasi ant rewolucijos.

Isz Kars, Russija, pranesza,
kad Armenai, kurie yra po jun-
gu Turku, kaip mes Lietuwiai
po maskolium, jau bewiek yra
pasirengia ant sukylimo priesz
prispaudejus. Muszkiets jau pa-
rengtos del rewolucionieriu ir
daug ju yra laukema pargabe-
nant isz Rosijos ir Persijos.
Bet diena del sukylimo da nera
paženklinta, nes nekuriose wieto-
te da nera atsakancziai pasiren-
gia del musztynes. Nera žinios
ar jie lauks pasirengent wisu,
ar ne, nes rytine dalis ne gal
butie greicziau parengta, kaip
lig Liepos menesio. Rytines
dalyse kenczia bada isz priežas-
ties priespužiu waldžios.

Szitos žinios atejo per welai
ciela menesy, gal dabar kitaip
dalykai stowi.

60 rubaunyku užmuszta.

Danesza in Paryžiu isz Fran-
cuziszkos Guinejos, Amerike,
kad rubaunikai užpuldineja ant
gywentuju Guinejes, užgrebe
francuziszka padona wardu Tra-
jane ir aprubawojo wiena Fran-
cuza palei rubežiu Brazilijos.

M. Lunier, kapitonas mari-
nyku apsiaute rubaunikus, nore-
damas iszwalyntie Trajane. Ru-
baunikai po wadowystia Cabral'o
pradejo szaudytie in Francuzus.
Isz to pakila kowa ir per dwi
adynas 60 rubauniku ir ju wa-
dowas Cabral tapo užmusztu ir 20
kitu tapo sužeistais. O Francu-
zai tik penki tapo užmuszti.
Sako, kad tie rubaunikai pa-
eina, isz Brazilijos ir delto gal
inwyktie nesutikimas su Brazili-
lija.

PADEKAWONE.

Hartshorne Ind. Terr., 25 Ge-
gužio atsilanke pas mus guod.
kn. J. Balcewiczius ir aprupino
musu dwasiszkus reikalus, o die-
na '26, tai yra nedėlioje buwo
pas mus paszwentinimas bažny-
czios, ant kurios tai iszkilmes
pribuwo pats wyskupas ir daugy-
be kunigu ir buwo sakyti pamok-
slai wisokiose kalbose: angliszkai,
italiszkai, francusiszkai, lietu-
wiszkai ir lenkiszka. Buwo ne-
apsakytai graži iszkilme, net ir
newierionys prisistebejo teip pui-
kioms ceremonijoms. Mes wisi
Hartshornes lietuwiai už meilinga
atsilankyma musu Dwasiszko Te-
wo, guod. kn. J. Balcewicziaus,
iszreiszkiamie jam per laikraszytį
"Lietuva" szirdingiausią acziu.
St. GRIGALIUNAS.

Isz Mahanoy City Pa.

Guodotinas "Lietuv." Redakto-
riui Meldžemiau patalpytie sziuos
kelis žodžius: Musu Baczkaukas
jau teip nusiszipicawo terp A-
merikos lietuwiu, kad niekas jo
neuzkenczia, lyg pikto szilingo,
taigi dabar jau žmogelpalakis
pradeda laižytis nors prie masko-
liu ir nors tuom pasigiria, kad
maskoliai prieme no jo telegrama
ir užtai padare jį garbes sanariu
reskos (?) literatizskos kuopos.
Tai tau nuopelnas,—ar tai tau
baika?—Jau tau Baczkaukskeli se-
niai wertejo iszszineszdytie kur
terp maskoliu, ka czionai besi-
matszai terp lietuwiau lyg kiau.
.... aketeje, dergdamas kožna
wiena, nes tu daugiau niekam
ir netikias, kaip tik maskoliams
už "prikaszcziaka".
MAHANOJECZIAI.

Preke Pinigu.

Rublis in Rosija.....53½c
Marke in Prusija.....24½c
Guldenai in Austrija.....39½c
Frankos in Francija.....20c

ISTORIJA Suwienytu Walsčių AMERIKOS.

(Tasa.)

No 1759 m. iki galo kolonizacijos laiku South Carolina buvo redoma per gubernatorių, paskirtą per karalių ir Seimą, išrinktą per kolonistus. Pasiekimas dabar palaimino Koloniją. Wirjauši produktai žemes buvo: indigo, ryžiai, sakai ir elnių skuros. Charleston tapo svarbiausiu prekybiniu miestu.

Werguwe South Carolinoje buvo akywa. Teip daug nigerių buvo ten pargabenta, kad 1734 metuose, jie perwirsino skaitliu baltųjų penkis syk. Augintojai ryžių South Carolinoje susitipino in turtinga ir apdirbta luoma. Jie siunte sa wo sunus in Anglija del iszauginimo mokslizskai. Didelis skaitlius jaunų wyrų su gražiu mokslu ir karžygiškais dvasios wis augo ir jie buvo pasirengia ant wargingo triuso del labo tewynės.

Zmonija South Carolinos 1776 m. sieke 180.000.

X. Georgia.

Georgia buvo pastara walsčia, apgywenta priesz apskelbima nepriegulmystes. Ji buvo inkurta per kompanija doru ir geros walios wyrų, kurie padejo sau už miery insteigtie priegloba del pawargeliu ir persekiojamu. Sztie geradejai, praminti "Pastikimaisiais" apturejo no karaliaus, Jurgio II, teritorija terp upiu Savannah ir Altamaha. Ta žeme tapo praminta Georgia, warden karaliaus Jurgio (angliskai George).

James (Jokubas) Oglethorpe, karewis ir sanarys Parlamento, buvo szwelnaus pabudžio, kuris užmane geradejinge plana.

1732 m. jis atwede kompanija isz 120 emigrantu in Amerika. Jis pribuvo ant Savannah upes ir Wasario mensesy, 1733 m., pradejo kolonija, po wardu "Savannah". Draugizska sandara tape padaryta su Indijonais ir teip liko inkurta kolonija Georgia.

AKYWESI FAKTAI. — Augimas žmonijos Georgijos buvo staigus. Dideli buriai darbszcziu, mi triu ir intelligentu Skoczui, Swissu ir Wokiecziu pribuvo. Jie buvo pritraukti per liuosas dowaņas žemiu, kuriais jiems duodawo Pastikimieje.

Su wienu isz pirmesniuju buriu pribuvo du dwaiszki skelbejai, John Wesley ir Charles Wesley, pagarseja potam kaipo inkunitojai Metodistu iszpažinimo.

Pastikimieje padare iszpradziu nekuriats per taisas. Wartojimas romo tapo uždraustas ir werguwe apskelbta kaip neteisinga.

Pagerinimas islygu kolonijos pasiliko užpakalyje per keleta metu. Wienu isz priezaszcziu szito buvo artumas Georgijos prie Ispanu Florydoje.

1740 m. Oglethorpe ejo in Florida ir norejo paimtie miesta St. Augustina, bet ne galejo prieitie prie durtiwietes ir buvo priwertas sugryžtie. Dumetu paskiaus, t. y. 1742 m., Ispanai atejo kariautie in Georgia. Ispanai atplauke isz Havano su laiwynia isz trisedzintis szeszis laiwu ir triju tukstancziu žmoniu. Oglethorpe'o wisa sy la buvo asztuoni szimtai. Jis randijo sawo kariszkas spekas su gudriu stropumu, pasiaugodamas no dideliu muszu, bet paimdamas wirszu ant mažesniu susiremimu. Ant galo jam pasiseke iszwytie atejunus isz sawo žemiu.

1743 m. sugryžus Oglethorpe'ui in Anglija, Pastikimieje parengie waldzia isz prezidento ir rodos.

Bet Kolonija pranyko. Uždraudimas Romo pertrauke prekybia su West Indija. Kolonistai atrado geriau apsigywentie South Carolinoje, kur jie galejo turetie juoduosius (nigerius) del sodini mo ir auginimo waisiu.

1752 m. Pastikimieje Georgios atidawo Charteri Karaliui. No to laiko Georgia tapo royalizska Prowincija.

Kad Georgia stoji royalizska Prowincija, wisoki uždraudimai, uždėti per Pastikimuosius tapo nusazalinti. No to laiko Georgia staigu pakilo galybeje ir žmonijoje. Jos institucijos wisuose dalykuose paliko tokios jau, kaip ir kitu Pietiniu Koloniju.

Pawirszutine perzwalga koloniju.

Perzwalga kolonizsku redu ir charteriu.

Trylika koloniju no laiko ju uždejiu iki apskelbimo nepriegulmystes 1776 m., kiekwienu skyrum ir wisos buvo po waldzia anglizskos karunjos. Bet buvo keletas skirtumu randijime koloniju ir wiyariuos kolonizskos, laikas no laiko, maine sawo randa.

Skyriai rando buvo sekanti:

1. "Randas Prekybiszkos Korporacijos"*) kaip London Kompanija, kuri randijo Virginia ankstywose laikuose.

2. "Locnasties (sawasties) Randas", kuris buvo atiduotas per karaliu locninikams. Už paweiksła galime paimtie Pennsylvania po randu William Penn ir Maryland'a po Lordu Baltimore.

3. Royalizskas Randas", arba randas karaliaus Anglijos, per nekuriuos royalizskus gubernatorius, paskirtus per karaliu. Bewiek wisos kolonijos, anksciau ar weliau buvo po royalizsku randu.

4. "Charterinis Randas" buvo randas koloniju per charteri, arba duotas ant rasztu per karaliu tam tikras politikizskas tiesas ir privilegijas.

5. Da buvo nekuriuos kolonijos uždėtos per paczius žmonis, be apwaldimo karaliaus arba kompanijos ar locniniku. Ant paweikslo yra Plymouth kolonija. Sztokis budas rando gali butie pawadintas randu patwaldizsko susiwienujimo.

*) Korporacija paein no lotiniszko žodžio Corpus, kas lietuwiszka kinas Korporacija žemina susiwienujima daugelio upatu in wienu kuopa del atlikimo iszwieno kokio nors užmanymo.

Sekanciose kolonijose buvo szios permains redymu.

I. VIRGINIA. — Randas Prekybiszkos korporacijos, po wardu London Kompanijos. London Kompanija turejo charteri no karaliaus. 1624 m. London Kompanija tapo panaikinta ir Virginia liko Royalizska Prowincija. Per kelis metus, no 1677 iki 1684, Virginijoje buvo Locnasties Randas. No 1684 m. iki rewoliucijos buvo royalizska Prowincija. Virginijai pirma syk buvo pawialita iszrinktie sawo legisliatura 1619 metuose.

II. MASSACHUSETTS. — Plymouth Kolonija buvo randyta per "Patwaldizska Susiwienujima". Massachusetts Bay Kolonija buvo randyta per Puritanu Kompanija, kuri gawo patenta no rodos Naujos Anglijos (Senos "Plymouth kompanija" ir Charteri no karaliaus. 1686 m. Jokubas IV panaikino charteri ir padare Massachusetts Royalizska Prowincija. Ji teip pasiliko iki galo kolonizsko periodo, nors 1692 m. karalius William dawo Massachusettsui nauja Charteri.

III. NEW HAMPSHIRE. — Isz pradziu buvo waldoma per randa Locnasties Gorges'o ir Mason'o, per agentus, locniniku, arba per magistratus iszrinktus per paczius žmonis. 1641 m. žmonis pasidawo po Massachusettso randu. 1680 m. New Hampshire stoji Royalizska Prowincija. Toliau ji buvo permains, po Massachusettso randu ir atskyrta. No 1741 m. pasiliko Royalizska Prowincija.

IV. MARYLAND. — Randas Locnasties Lordo Baltimore ir jo inpediniu. 1691 m. karalius William ateme no Baltimore ju locnasties tiesas ir Maryland likosi Royalizska Prowincija ir teip buvo per dwisedzintis su wirszum metu. 1716 m. randas locnasties tapo pagrazytas Lordui Baltimore penktam. Teip pasiliko iki nepriegulmystes. Maryland ingijo Charteri.

V. CONNECTICUT. — Saybrook Kolonija buvo po randu locnasties, kol susiwienujo su Connecticut Kolonija (1644). Connecticut Kolonija ir New Hawen Kolonija, abidwi buvo po randu patwaldizsko susiwienujimo. Connecticut Kolonija apturejo Royalizska Charteri 1662 metuose. Sztas susiwienujo New Hawen Kolonija su Connecticut. Charteris pawialijo žmonems iszrinktie sawo locna waldzia ir legisliatura. Charterio randas po Andruso tapo sunaikintas, bet liko wel atgawintas per karaliu William. No szito laiko Connecticut buvo randijamas po liuosu Charteriu.

VI. RHODE ISLAND. — Isz pradziu buvo randijama per Patwaldizska Susiwienujima. 1644 m. Roger Williams apturejo charteri no Parlamento. 1663 m. Korolis II suteike Rhode Island nauja Charteri, kuris pawialijo žmonems iszrinktie sawo locna gubernatoriui ir Seima. Rhode Island nustoji sawo nepriegulmystes, budama po Adroso waldzia. Bet po to buvo randijama po sawo Charteriu.

VII. NEW-YORK. — Isz pradziu buvo po randu Locnasties kunigizszczo York. New Yorkas neturejo charterio. Jam buvo pawialita sawa legisliatura 1683 metuose. Kada kunigizskis York liko Anglijos karaliu (Jokubas II), New York pasidare Royalizska Prowincija buvo ir teip likosi iki Nepriegulmystes.

VIII. NEW JERSEY. — Isz pradziu randas locnasties Borkelley ir Carteret. Potam liko padalita in East (rytinia) ir West (wakarinia) Jersey ir waldoma per wiyariuos locninikus. West Jersey buvo po Quakeriu randu. Paskiaus New Jersey turejo wiyariuos paltikizskas permains iki 1702 m., kada locninikai atsisake no sawasties ir New Jersey stoji Royalizska Prowincija ir teip pasiliko iki Nepriegulmystes.

IX. PENNSYLVANIA. — Buwo randas Locnasties William Penn'o, kuris dawo žmonems iszrinktie sanarius Seimo, o teipgi iszrinktie roda del gubernatoriiaus. Gubernatorius buwo paskirenas per locninyka. 1692 m. tiesos locnasties Penn'o buvo atimtos ant trumpo laiko ir Pennsylvania randijo gubernatorių New-York'o. Potam buvo pagrazytas randas locnasties ir pasiliko po priegloba sunu Penn'o iki Nepriegulmystes.

X. DELAWARE. — Isz pradziu buvo prijungta prie Penn'o Prowincijos, po tuom pacziu randu. Delaware buvo pawialita iszrinktie atskira legisliatura 1703 metuose; bet pasiliko po tuom pacziu randu, kaip ir Pennsylvania, iki pabaigai kolonizsku laiku.

XI. NORTH CAROLINA. — North ir South Carolina buvo po wienu Locnasties randu iki 1729 metu. 1729 metuose abidwi stoji Royalizska Prowincija ir teip pasiliko iki Nepriegulmystes. Karalius pats paskirdawo gubernatorių del kožros skyrum, bet pawialijo žmonems iszrinktie sawo Seimus.

XII. SOUTH CAROLINA. — Locnasties randas, kaip jau pasakytas augsciauz, buvo iki 1729 m. Po to Royalizska Prowincija.

XIII. GEORGIA. — Isz pradziu po randu Pastikimuju Kompanijos, kuri gawo žemia Georgias ant dwisedzintis wienu metu. Delto jos randa gal butie pawadintas, Locnasties Randu. 1752 m. Georgia stoji Royalizska Prowincija ir teip pasiliko iki Nepriegulmystes.

Perzwalga kolonizsko Progreso.

I. Žmonija koloniju susidejo isz didzie maiszytu elementu tautu. Anglija dastate didziausy skaitliu kolonistu; bet Hollandija, Szwedija, Francija, Skotlandija, Irlandija, Wokietija ir kitos wiespataystes gerai atsižymejo ant ploto žemes, kur potam stoji Suwienitos Walsztijos. Isz to miszinio geriausiu tautu pasidare tauta Suwienitu Walsztiju, tauta labjausei wiyari, energizska, ir progresiwsizska wisame swiete.

II. Meile liuosybes buvo twyrta wisose kolonijose. Po teisybei, geidimas draugijines ir tiekejimizskos liuosybes buvo druzciausiu pastumimu del atgabenimo kolonistu in szita žemia.

(Toliaus bus.)

Kaip naujalentiai suprantu lietuwiszkus laikraszczius.

Nekurie lietuwiszkai-lenkizski patrijotai suprantu lietuwiszkus laikraszczius teip, kaip anas kureziokas suprato sawo drauga, su kuriuom buvo nuejas ropiu wogtie.

Girdintysis sako:—Ei! ateina ropiu walionas!

O kurezis:—Asz imu kad ir raudonas.

Girdintysis:—Ale jau arti!

Kurezis:—Ka tu žiurai, raud kad ir karti.

Girdintysis:—Begkim!

Kurezis:—In anty jais dekim.

Teip tai lyginai suprato wienas bewardis lietuwis, lenkizskas patrijotas, isz Hudson, Pa., kuris perskaite straipsny "Ape lenkus ir lietuwis", patilpusy 20-tam nr. "Lietuvos". Jisai perskaities mineta straipsny, suprato, kad mes užpuldinejame ant lenku, apwaginejame juos, apjuodiname ir tt. ir grasydamas už tokia nedoryba(?) sztai kokia gromata mums parasze:

22 Gegužio mi, 1895

Godotini A. Olszewski, Mias Lietuwie aciszauiem pastawia Olszewski nustok zaunit and Lianku ba con Amerika o nie Siplizskie ir nie Siplizskie L.) ba Siplizskie tiktai 2.).....

Ba mias Lietuwie con giwanam su Lankoms labai grazi narakawoj kat Lankai Lietuwis apwagdiniecia 3.) tai nie tiesibe koznasz sawo razuma tur raszai kat su Lankielam mias turyam Lankiet isz tawo Laikraszczio pardaui Broluk. zaunij adn lanku sawo Lietuwie sakai Litwin to ham nie, Brolu netij-sibia saka zinai pac kad con. slietu wi-sai maza! ir okur kokosz ira wisai nie gilujo.

Slietka ar Lietuwiszkasz ar Liankas tai sako co Chlop to i cham.

Mias nie žynom mazum wis Chicago gi-winnat Lietuwie su Lankomis kaj katie maiszaz susiunim praszm tawia dabar per gromata nustok biskiti be mas aciszauskim in Lanku Laikraszcz 4.) tada pamatisi kos tau bus. ir wisas musu kajmas nie laikisz Lietuwas 5.) gali sau rasziti Alle tik tiek kad Wilk sity i Koza caia sakai ko. Burba eassa giasz. nie wisieis dielkogi isai nie pido sawo Dwasyko szluzbos 6.) kad adnesse maza kudik in krikstia nie kryksz ba is Lankas tu kudikis numire be krykszito arba buwo ligotas Lietuwis atleio praszytie kad isz klausit Szpawiedies o ko pasale ko. Burba isio nie klausis ba nie mokoio and Bznicosz isz kurtas zmogis gal moki-iet kad giwanima nie padaro sako eikid pas lianku kuniga is tokus prima tiesibe nuweio pas lianku kuniga Tom-klawica nuweio isz klausie S. pawiedies ir pakwoi juk kames turim sakid and lianku. Ar mumie lietwja nesarmato Bug swelkasz Godotini

A. Olszewski

1.) "Con Amerika o nie Punc-kasz ir nie Siplizskie". Norejo pasakyt, kad eze yra Amerika, o ne Punksas ir ne Siplizskes. Atsaki-sime jumis lenkizski lietuwaii Hudsono, kad jau Olszewskis galbut pirmiau žino, jogei Ameri-ka ne yra Punksa anei Siplizske-mis, o jums iksziolele ape tai nieko nesake. Ir wien tik delto, jeigu eze Amerika o ne Punksas ir ne Siplizskes, tai turime ir elgtis teip kaip Amerike, o ne teip kaip Punksa arba Siplizskese. Punksa ir Siplizskese kas nemokejo len-kizskos kalbos, tas butu gywent negalejas, o eze reikalauja bisky kitokios kalbos, jeigu nori gy-wentie, o su lenkizska neine pasiro-dyk, nes amerikoni isztolo len-ku neuzkenczia. Punksa ir Si-plizskese yra Lenkija, o czionai yra Amerika, kaip patys sakote ir czionai mums lenkai duona ne-duoda, bet tik patys turime ja sau užsidirbtie, o jeigu nemokeseime jos užsidirbtie, tai lenkai musu ir ne suszelpis norint ir nenustodami lenkizskai szneketume.

2.) "Ba Siplizskie tiktai...." Melstume pasakytie ka tokio si-plizskese?—Diewe duok man wisur ir su wisais teip graziiai gywentie kaipo Siplizskese, o geriau niekad netrokszczia. Ir wisada galu si-sieitie su kiekwienu žmogumi isz-tos puses ir kaip buwau teip ir busiu su jais geriausiais priete-liais.

3.) "Narakawoj kat Lankai Lietuwis apwagdiniecia." Galbut norejo pasakytie, kad mes rugo-

jame ant lenku, buk tai lenkai lietuwis apwoje.—Yra tai war-gas su tokiais žmonemis, kad jie žiuri ausimi, o klauso akimi. Pa-rodykit, jus apginejai lenku, kur ir kada mes sakeme, kad lenkai lietuwis apwoje? Galbut jums brolycziai tik prisisapnawo toki dalykai. Parodikite, kada ir kur mes ant lenku užpuldinejome?—Ne mes ant lenku užpuldinejame ale lenkai ant mus užpuldineja.—Mes niekad nepawadinome lenku kraujegeriais ir žwalgais masko-liu, o jie mus jau kelintu sykiu tokiais apszaukia—ir newale atsi-szauktie prieszai neteisybia? Ar turime kestie tokius ne žmonisz-kus iszmislus.—Matyt kad broli, kuris szy laiszka rasziai, esi užsi-merkias ir neskaitai jokiu laik-raszcziu nei lietuwiszku nei len-kizsku, nes jeigu perskaitytum wienus ir kitus, tada suprastum padejima lietuwiu ir lenku ir to-kiu kwailiybiu neraszinetum. Mes tam paczem straipsnyje "Ape lenkus ir lietuwis" iszreiszkeme sawo paziuras kaslink lenku ir pasakeme, "kad isz sawo puses lenku nekaltiname ir nesakome, jogei jie butu blogiausais žmonem-is". Teipogi ir tai pasakeme, kad "necris jau per tiek metu dirbom lenkams už dyka ir da gatawi esame dirbtie, jeigu tiktai maty-sim kad tas darbas bus apwerstas ant wisu labo, o ne ant wienu tiktai jegamascziulenkų". Tu pats broli sakai, kad eze Amerika, o ne Punksas ir ne Siplizskes, taigi reik žinotie, kad Amerikoje nera ponu, bet wisi lygus, teip lietu-wiai kaip ir lenkai; tokem Puns-ke galejo lenkas lietuwiui pasaky-tie: "Pan ci kaze!" O eze "kaze" nieks negali, tik turi praszyt ir jeigu nori ka padaryt, tai turi su-sitaikt kaipo žmogus su žmo-gum; priewartos jokios nera.

4.) Gazdina, kad atsizsaus in lenkizska laikraszty. Galit atsi-szauktie. Mes užtwirtiname jum-s, kad lenkai jau geriau suprantu lietuwiszkus rasztus už tokius lietu-wius, kaip Tamistos esate, ir mato kad ant ju niekas neuzpul-dineja ir newagina, kaip jus sako-te.

5.) Sako, kad ju wisas kaimas ne skaitysias "Lietuvos".—Žmo-geli, kam tu pasakoji tokius daly-kus;—ar tu mislini, kad mes tik tiek ten turime supratimo, kiek Tamista?—Ar mislini, kad mes "Lietuwa" siuncziamie užsimerkia ir nematome nei kam ja siunczia-me nei in kur. Tokius dalykus papasakok Tamista tokiem, kaip pats, tai maž intikes, ale ne mu-mis.—Mes in jusu kaima, in Hud-son, Pa. siuncziamie wiso wienu kopija ir tai tik sawo geram pa-žystamui, o isz jusu, geradeju, da nei wienas neyra "Lietuvos" lai-kias, ir kuom tu gazdini, kad ta-wo kaimas nelaikys "Lietuvos", kad da jus kaimas kaip yra gy-was "Lietuwas" nelaikie. Už tai tu broli tik tiek ir suprantu ape lietuwytia ir ape lietuwiszkus rasztus. Diewe Miliausias, apsa-gok mus no tokiu lietuwiu, kokiu Tamista esi. Jeigu wisi lietuwaii tokiais butu, kaip Tamista, tai ne-tiktai kad nebutume, tureja jokio lietuwiszko laikraszczio, jokios knygos lietuwiszkos, jokios lietu-wiszkos draugystes, jokios baž-nyczios ir nei wienu lietuwiszko kunigo, ale wisi butum tureja in lenkus pawirstie ir etie prie ju be-kepuriu, buczuodami rankas ir praszydami, idant lenkai teik-tusi mus pas sawes už bernus pri-limtie. Teip, tai tikra teisybe bro-lyti.—Wienok atsirado biskis pro-tiagesniu žmoniu, kurie suprato, kad dirbdami drauge su lenkais, dirbsim del ju gero, o ne del sawo ir delto atsiskyre ir pradejo dirb-tie patys del sawes ir jau acziui Diewui, jau szendien ir lietuwaii tur szy ta: turi sawo kunigas, sawo bažnyczias, sawo draugys-tas, jau sziočia tokia pradzia sa-wu knygu, jau keleta sawu laik-raszcziu, jau ir sawas kolonijas

pradejo Amerikoje twertie. Pra-dze mumis buwo sunkiause, ale jeigu mes jau tiek sau pasidare-me, tai toliau wisas eis geriau, tik reikia no tokiu žmoniu, kaip Tamista, nusikratytie, o darbai lietuwytes kasdien eis pirmyn. Kada lietuwaii stowes gerai, tai ir patys lenkai pradės wirst in lietuwis, o tada už tiesa, ir pats nenoresi wadytis lenku, ale glau-siesi prie lietuwiu, kaip jau szen-dien szimtai tokiu atsitikimu tai-kosi.

6.) Kas link kn. Burbos dwa-siszku reikalų, tai mes to ne ži-nome, nes su juom jokiu tokiu reikalu neturejome, ir kada jis sz-gyreme 20tam nr. "Lietuvos", tai ne už dwaiszkus reikalus, o tik už platinima lietuwytes, ka ir szendien paantriname: Diewe duok Lietuwai szimtus tokiu sa-darbinyku, kaip kn. Burba, o lietuwaii butu kita tiek twirtesni ir apszwiestesni, kaip szendien yra.

Ant galo welyjame Tamistai nekiek tankiau skaitytie lietu-wiszkus ir lenkizskus laikrascz-ius, o skaitydamas juos ataksi nekiek ir suprasi, kad lietuwaii nera tokiais baisiais žmonemis, kaip Tamista rodosi; su laiku da pramoksi Tamista ir raszytie ir kita karta jau mokesi nors sa-wo prawardia pasiraszytie.

Pasarga del Lietuwiu.

Wisi, kurie siuncziate pinigus sawo giminems in užmaria, pasi-rupykit paraszytie koaiszkiausei adresa. Reik paduotie pilna warda ir prawardia tos asabos, kuri tuos pinigus priims; paduot kaima (so-dzia) kuremeta asaba gywena, pas-kutiny paczta, isz kurio pinigus tuos priimtie, walscia, pawieta ir gubernia.

Ant pawezdos kad siustum pi-nigus Jurgiui Walaiczui tai ras-zyk szteip:

JURGIS WALAITIS,
Kaimas PAKALNISZKIU,
Walscia ar gminas SKAUDWILIU,
Pawietas RASEINI,
Guberne KATNO,
Paskutinis pacztas NEMAKSZCZIU.

Ir reikia pasirupytie, idant ko-aiszkiausiai paraszytie prawardia asabos, kuri tuos pinigus priim-tie, kaima kureme ji gyweti in paczta, o wardai pawietu ir gu-berniu, tai kad ir neteip aiszkas, tai jau mes juos ir patys dasimis-lisime. Nesiky taikosi prawardes tokios: Auszkalnis, Aukszkalnis, Auksztkalnis ir Augsztkalnis; arba Jocy, Jocius, Jucius, Juciks ir Jucikas; Jokus, Jakas, Jakus; Jakantas, Jankantas ir szintai tam panaszju prawardziu randasi, o jeigu prisiudami pinigus, jais aiszkiai neparaszo, tai isz kur žmo-gus gali dasimislyt, kaip jis tikrai wadinasi ir kaip ten Lietuwoje yra metrikuose užraszytu.—Je-i-gu jisiai metrikuose yra užraszytu Augsztkalniu, o siudamas pinigus paraszys ju prawardia Auszkal-nis, na ar gali tada pacztorius jam pinigus iszduotie? Niekad, nes tai su wis kita prawarde yra.

Užtai siudami, raszykit ko-aiszkiausei prawardias adresanto ir wardus kaimu ir pacztu, o nie-kad jokio klapato su priemimu pinigu neturesit nei jus kurie siuncziate, nei tas kuris tur atsim-tie. Galite wisa adresa raszytie lietuwiszkai, o mes tada paszyti-sim kaip reiks. Teipogi turi pa-duotie ir sawo pilna adresa tasai kurs tuos pinigus siunczia. Jau tukstancziai žmoniu siunte pini-gus per musu rankas, o da niekas jokio klapato neturejo ir per mus iszsiusti pinigai greziausei su-waiszczioje, kaip no kitu wisu agentu.

RED.

Grand Opening.

Szioms dienoms Kazimieras Szematis atidare nauja lietuwiszka saliona po nr. 650 S. Canal st. ir ant subatos 1 d. Sejos daro baliu atidarymo (Grand Opening) ant kurio grajys puiki muzika ir bus kitos zobowos, per tai užpraszu brolius lietuwis ir lietuwaitias atsilankantie ir pasilinksmitie pas mamie.

Su guodone K. SZEMATIS.

Kas norit turetie geras Fotogra-
fijas eikit pas Fotografa
J. F. Maly
670 W. 18th St., arti Blue Island Ave.
CHICAGO, ILL.
Pasimkit ir "Lietuva" su sawims,
tai gausit daug pigiau.

**Didele Lietuwiszka : : :
KRIAUCZWIETE**
Juozo Grigaliaus,
720 N. Ashland av., Chicago, Ill.
Darbas eipa isztisli, wisada dirba in 29
siuweju. Geras lietuwys, wyras ar murgi-
na krauczius, akciauwas in Chicago, wi
sada pas mane gali darba gautie.
J. Grigalius.

PAJIESZKOJIMAI.
Pajieszkau sawo draugo Win-
cento Stankewicziaus, kuris pir-
ma gyweno Chicagoje, o dabar
girdejeu kad Pittsburgu ran-
dasi, ale nezinau jo adreso, per
tai praszau, jeigu kas zinotumete,
duotie zinia ant tokio adreso:
Fel. Szlezewicz,
621 Washington str.
Springfield, Ill.

Pajieszkau sawo szwogerio An-
tano Junako paeinancio izs gub.
Kauno. paw. Raseiniu, par.
Sizdlawos, kaimo Pezu; 5 metai
kaip Amerike; jeigu kas zinotu
ape jy, arba jisai pats, tegul du-
da zinia ant tokio adreso:
Peter Armoszka
Roxbury Falls, Conn.

Kur buna Jurgis Warakojis?
Pirmiau gyweno Chicagoj, o da-
bar nezinau kur besiranda. Jisai
paeina izs Kauno gub., Panewezio
paw., Wabalnyku parap., kaimo
Zizoniu. Jei kas ape jy zinote,
teiksites praneszitie ant adreso
szito:
John Bratenas
769 N. Montello st.
Brockton, Mass.

Senas pazystamas.
I. Bobinskis.
Duodu zinia wisiems Lietu-
wiams, kad asz szioms dienoms
perkeliau sawo saluna izs po nr.
556 Jefferson, no kertes 14-tos
ul. ant kertes Liberty ir Jeffer-
son sts. po nr. 542 ir ta wisika
ka pirmiau, galite pas mane ir
szendien gautie. Praszau atsilan-
kytie. Su guodone
I. Bobinskis.
542 S. Jefferson st. Chicago

GROMATNYCIA.
Isz Worcester, Mass. gawome
perwelai. Bus kitam nr.

UŽMOKEJO UŽ LIETUVA
J. Montvila Cleveland 1.00
J. Zimaitis W. Pittston 1.00
Th. Zarnauskas " 1.00
P. Szlag Rose Creek 1.00
L. Aleksandravicius Silver Lake 1.00
A. Wienbinkis Springfield 2.00
A. H. Wallon Middleport 1.00
Mc. K. Lobeckis Copper Hill 1.00
F. Girsakis Thornton 1.00
J. Miljanskas Canton O. 1.00
P. Slezewiczus Springfield 1.00
Kn. J. Kaulakis Philadelphia 2.00
P. Armoszka Roxbury Falls 1.00
W. Krauczius Minersville 1.00
St. Wallonis Kewanee 1.00
J. Schneideris Cheboygan 1.00
J. Bratenas Brooklyn 1.00
A. Saukas Bradbrook 1.00
J. Stoczus E. Longmeadow 1.00
I. Petkus Chicago 1.00
P. Koncius " 1.00

**\$1800.00
GIVEN AWAY TO INVENTORS.**
\$50.00 every month given away to any one who ap-
plies through us for the most meritorious patent during
the month preceding.
We secure the best patents for our clients,
and the object of this offer is to encourage inventors to
keep track of their bright ideas. At the same time we
wish to impress upon the public the fact that
**IT'S THE SIMPLE, TRIVIAL INVENTIONS
THAT YIELD FORTUNES,**
such as the "cfr-window" which can be easily slid up
and down without breaking the passenger's back,
"saucer-pen," "collar-button," "bottle-
stopper," and a thousand other little things that most
any one can find a way of improving; and these simple
inventions are the ones that bring largest returns to the
author. Try it! Think of something to invent.
IT IS NOT SO HARD AS IT SEEMS.
Patents taken out through us receive special notice in the
"National Recorder," published at Washington,
D. C., which is the best newspaper published in America
in the interests of inventors. We furnish a year's sub-
scription to this journal, free of cost, to all our clients.
We also advertise, free of cost, the invention each month
which wins our \$50 prize, and hundreds of thousands
of copies of the "National Recorder," containing a
sketch of the winner, and a description of his invention,
will be scattered throughout the United States among
capitalists and manufacturers, thus bringing to them
attention the merits of the invention.
All communications regarded strictly confidential.
Address
JOHN WEDDERBURN & CO.,
Solicitors of American and Foreign Patents,
618 F Street, N. W.,
Box 385, Washington, D. C.
Reference—editor of this paper, Write for
so-page pamphlet, FREE.

**WIENATINIS
Lietuwiszkas & Saliunas**

JONO ABRACZIO,
82 Riverdale av., Yonkers, N. Y.
Pas mane randasi puikiausie Alus, geriause
Degtine pargabenta izs uzmara. Cigara iz Tur-
kijos, skanus in rukyma, dumai kwepenti.—Pas
mane lietuwys atwazewias gali gautie ramin-
kwyntia ir prieteliskia roda. Teipogi turie gera
SALIA
del mitingu, balu ir weseliu.
Jei in Yonkers atkeliausi,
ateik broli pamatyti
ir to wisio pabandyti.

HILLE'S FOTOGRAFAS,
3452 S. Halsted ul.
Nujima puikias Fotografijas, uz tuzina tikiai
\$2.00
Ant weseliu ir kitoku reikalu nujima Fotogra-
fijas kopukiausei.

**KASIN CLEVELANDA ATKELIAUSIT
PAS OLSZYNSKA WISKO GAUSTI:**
**Szalto aiaus, geros ariekkos ir
Kwepencziu Cigaru.**
ATEIK BROLI PAMATYTI
IR TO WISIO PABANDYTI.
Gywenu po nr. 825 St. Clair str.
Cleveland, O.

Turiu puikiasia Karozema izs wisu Clevelando
lietuwiu idaugiausiu wisoku gerynu uzlaiku
M. Wyszniaskiene.
403 Henderson st., Jersey City, N. J.
— uzlaiko —
PUIKIAUSIA SALIUNA
wisame mieste Jersey City.
Geriausias Alus, Arielkos, Wynai,
Likieriai ir t.t. Turi gera di-
delia salia del susirinkimu, mitin-
gu, balu ir weseliu; turi daugy-
bia ruimu ant pasamdymo del
lietuwiszku familiju, rentas labai
pigus. Rodyjame wisiems eitie
pas sawus, o ne pas swetintau-
czius.

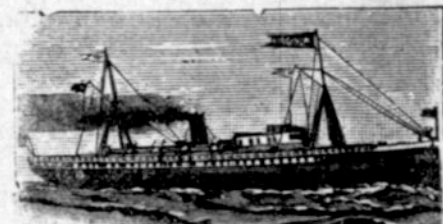
**WEINATINIS LIETUWISZKAS
SALIUNAS,**
Winco M. Kaczergio
338 Anderson str. Jersey City.
— o —
Uzlaikau puiku szalta Alu,
Degtina tikra ruginia, lietuwisz-
ka Trejonkia wisoku Wynu ir Li-
kieriu. Turiu Billiarda del zab-
wu. Pas mane gali gautie kiek
wienas pakelewingas puikia nak
wynia ir geriausia roda duodu
del sawo broliu.
W.M. KACZERGIS.

MAX DRZEMALA,
— LENKISZKAS —
Adwokatas,
praktikawoja wisuose suduose,
iszpildo sawo dalikus teisingu ir
gerai.
Rodyjame wisiems lietuwnikams
eitie pas Drzemala gerausi apgi-
neja prawu.
Ofisas: 23 Metropolitan block.
163 Randolph St.
Giwenimas 1256 N. Halsted St.
Telf. N. 4923

KAZIMIERAS PETRIKAS
LIETUWISZKAS AGENTAS.
Siunczia pinigus in wisas dalis
swieto ir parduoda szifkortias
ant geriausiu laiwu pigiausei ir
teisingausei.
Ofisas: 314 E. Centre str.,
Mahanoy City, Pa.

Perkeliau Sawo Offisa
izs po nr. 3117 — ir — po nr. 3121
— ir —
uzdejaus banka del uskawojimo pinigui, in ku-
riaplurimu pinigui no \$5 ir augsciau ir
moku uz juos procenta.
Kam turit waikszeziot?
Pas kitus ir duotie apsigadinet, kad galitia telp
lygeti gerai ir pigai atkiete interese pas
sawo zmogiu. Ateikit ir persiludykit.
Uzdejaus nauja banka ant uskawojimo gali sudet
pinigus no \$5 ir daugiau pinigui, uz ku-
riuos moku procenta.
SZIFKORTES
ant geriausiu linu izs Chicago per New York
in Berlinu ir szu Berlinu in Chicago.
Isziuntimas pinigui in sena kraju.
UWAGA:
Rublis.....53
Guldenas.....39
Marka.....24
Julian Piotrowski,
3121 Laurel ul., ant Bridgeport

**S. BAROS FORMERLY OF
M. ROSENBAUM & CO.
LITUWISZKAI LENKISZKA BANKA.**
400 Grand Street, NEW YORK, N. Y.

Wyrai! duodu jums zinia, kad
mes parduodam Szifkorties ant wi-
su greiciausiu laiwu uz pigiausia
preke, siuncziamie pinigus, kuriuos
jusu prieteliai gauna in 15 dienu.
Musu kantoroje galite susiszne-
keti lietuwiszka ir lenkiszka. A-
teikite ir persiludykite, kad mes per 15 metu su koznu apsiejome
teisingai. Teipogi parduodame tikietus ant wisu gelezinkeliu Ame-
rikoje ir Europoje.
KANTORAI MUSU EUROPOJE YRA TOKI:
31 Admiralitat strasse, Hamburg. 20 Mauskade, Rotterdam.
46 Heerdenthorsteinweg, Bremen.

**Jeigu nori gautie gera Lota, geroje wie-
toje ir padarytie ant jo gera
bizny, tai pirk
Lota prie pat Lietuwiszkos Baznyczios,**

o czionai, ar tu uzdesi koky bizny, ar tu pasistatysi koky nama,
tai wiskas tau eis gerai, ba cze kasdien lietuwiai tankinasi ir wiso-
kis biznis kasdien gerin eina.
Buwo 6 Lotai ant pardawimo prie pat baznyczios, izs kuriu
wiena mes patys nupirkome ir ateinanti pawasary statysime sawo
loca nama del Redakeijos "Lietuvos", o da 5 lotai prie paties
daikto yra ant pardawimo, ant kuriu mes paememe agentura. Lo-
tai prie pat lietuwiszkos baznyczios, 3 isz ju ant 33-czios ul. ir 3
ant Attica ul.

PREKE LOTU NO \$700 IKI \$800.
Turi 25 pedas ploczio ir 120 ilgio. Preczia daly pinigui reikia
inmoketie izs wirszaus, o likusios dvi dalys iszsimoka per 3 metus.
Kas mislyjate pirktie, tai pasiskubykite, nes prekes ju kasdien au-
ga; uz metu laiko nepirskite ju nei uz tukstantu dolieriu. Pamy-
kite kad cze yra sostapyle lietuwiu, tai ne teip kaip nekurie zyd-
palaikiai traukia jus in laukus in mazus miesciukus, kur zmones
mokeja per kelis metus, pameta wisika ir wela sugryzta in Chicago
ir czionai maitinasi. Cze jeigu zmogus darbo neturi, abile turi sa-
wo locna nama, tai izs paties rendo sau maitinasi, ba aplink lietu-
wiszka baznyczia nera nei wieno kambario tuszczio, ape tai nereik
kalaujame pasakotie, nes ir patys matote. Atsiszankite
in redakeija "Lietuvos" 954 33-rd str. Chicago, Ill.

ALBERT W. MAY ADWOKATAS.
Stoja in augszciausius sudus ir iszprowoja wisokias prawas gerai
ir teisingai.
RUMAS: 419 Chamber of Commerce Building, CHICAGO.
kerte Washington ir La Salle ul.
TELEFONAS: MAIN 373. Duryas izs Washington, prieszal Court House, Imk elevatoriu.

A. ZDANAWICZIUS,
181 Salem ul.
BOSTON, MASS.,
Uzdejo pirma lietuwis. agentura

Parduoda laiwa korties (szifkorties) ant greiciausiu
laiwu in ir izs Europos, iszmalno ir siunczia
pinigus in wisas swieto szalia kuompijauzied. In
4 nedeles po isziuntimo parodo kwita su prie-
musio pasiraszima.
Keliaujanties in Europa, kurie perka laiwa-
korties ju ofice duoda tiketa uz dyka, net in pat
New Yorka; o laiwa korties preke ta pati ka in
New Yorka.—Isz daly ruszto: del dalies iszlesz-
kojimo mez tewiszkes arba kitiu dalyku ar ras-
zys su konsulu uztwintimu. O teipgi atlie-
skia akolais izs Europos; assekurawoja nuo ugnies
namus ir kitus dalykus; parupina wisas darbi-
nikams ir wietas tarnams ir tarnaitiems ir uzlaiko
wisokias malda knyges.—Wisika atlieka kuom-
pijauzied.

JONAS ZAWECKAS
3314 MUSPRATT STREET
atidare naujai
Krautuwia Angliu.
Atwezja anglus koznam in nam-
us ir parduoda pigiau kaip wisi
kiti angliniai expresmanai. Tes-
pogi uziima expresysta perkrau-
tymu ir perwaziuojimu wisoku
daiktu. Rodyjame wisiems geriau
eitie pas sawo zmogiu lietuwis,
nei kaip pas swetintauty.
(24-3)

PATENTS
CAVEATS, TRADE MARKS
COPYRIGHTS.
CAN I OBTAIN A PATENT? For a
prompt answer and an honest opinion, write to
MUNN & CO., who have had nearly fifty years' ex-
perience in the patent business. Communications
strictly confidential. A Hand-book of in-
formation concerning Patents and how to ob-
tain them sent free. Also a catalogue of mechan-
ical and scientific books sent free.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice in the Scientific American, and
thus are brought widely before the public with-
out cost to the inventor. This splendid paper,
issued weekly, elegantly illustrated, has by far the
largest circulation of any scientific work in the
world. \$3 a year. Sample copies sent free.
Building Edition, monthly, \$2.50 a year. Single
copies, 25 cents. Every number contains beau-
tiful plates, in colors, and photographs of new
houses, with plans, enabling builders to show the
latest designs and secure contracts. Address
MUNN & CO., NEW YORK, 361 BROADWAY.

**LIETUWISZKAS
SALIUNAS**
Juozupo Dziatwos,
3253 Laurel ul. ir kamps 33 ul.
Uzlaikau swiezia Hawarska Alu, senesnes ge-
reuses Arielkas, Likierius ir kwepencziu
Cigarus.—Kazdien swiezias uzkaudis.
Ateik Broli pamatyti
ir to wisio pabandyti
J. DZIATWA, 3253 Laurel ul.

Puikiausias Salunas
wisam mieste Shenandoah
— pas —
J. Kupezynska ir Broly.
Kampas E. Centre & Bowers str.

Wisikas yra czysta, gerymai wisoki pirmos klas-
kos, o zmones izs duoties prieteliskai. Rodyjame
wisiems lietuwiams, turintiems wadandela laiko
atsilankytie pas sawo brolius lietuwis, o busitia
geriausias priimti. Teipogi ir naujai pribunau-
tiems in Shenandoah welyjame nusidoti kaip in
geriausia ir in tikra lietuwiszka uzeiga

PONI ONA MILLER,
(pagal wyra Jankauskiene),
EXEMINAWOTA DAKTARKA
moteriszkia ligu ir praktiszkia A-
kuszerka prie gimdymo. Turi
gera praktika ir dziaugesi pasi-
wedimu sawo daktarystes. Rody-
jame wisoms lietuwims wisokuio-
se sawo reikaluose in ja atsiszauk-
tie. (8-6)
280 W. 12th st. Chicago, Ill.

KASPAR BARTKOWIAK,
Konstabelis Pawietawas,
IR NOTARY PUBLIC.
iszprowoja geriausie wisokias prawas wisuose
suduose. Kfumuozija kazbose: lenkiszkoje, wo-
kiszkoje ir angelskoje. Teipogi kolekta wioja pin-
gus uz wisokias skolas. Gywenas po nr.
3200 Muspratt st., kerte 32 st.

**LIETUWISZKAS
SALIUNAS**
Tapi atidaryta po nr.
972 31st St. kerte Uman.
Apziureta daugybje wisokuio-
dyku naminiu ir importawo-
Receptai diena ir nakty yra iz-
duodami katarsziniusi. Daktar-
kas kokiems nori, gali paszauk-
tie in apitika per telefonu
uz dyka. Teipogi toje pat, apie-
koje randasi kasdien D-ras J. L.
Wisito no 2 iki 4 po pietu.
Telefonas: Yord-848.

GERIAUSIA UZEIGA
pas L. AZUKA
3301 Auburn ave. kerte 33czios ul.
Arti Lietuwiszkos baznyczios.
— o —
Uzlaiko puiku Saliuna ir Salia
del mitingu, balu, weseliu ir ki-
tokiu zabowu.
Ir kurie atkeliauna izs kito
miesto, gali wisa roda gautie ir
spakiniui pernakwotie.
L. AZUKAS.

"LIETUVA"

Nedelinis Laikrasztis,
iszeina kas subata ir talpina sawyje ko naujausias ir swarbiausias
zinias del zmoniu darbynyku.

"LIETUVA"
turi daugiausei skaitytoju po wisa Amerika ir uz tai biznieriams
geriausei uzsimoka "LIETUVOJE" apsigarsytie.

"Lietuva" kasztuoja ant metu \$2.00

Spaustuwe „Lietuva“
spausdina (drukawoja) wisokias Knygas, Konstitucijas, Tikietus
ant lioteriju, balu ir teatru, Programus ir
kitokius reikalingus drukus.

Wiska padaro grazei, greitai ir pigiai.
Redysteje „Lietuvos“
Parsiduoda Szifkorties ant geriausiu laiwu. Siuncziasi pinigai in
wisas szalis swieto. Pinigai iszsiusti per redystia
"Lietuvos" greiciausie suwaikszeziotia,
kaip izs wisu kitu agentu.

Raszant su koku bent reikalu, reikia uždette adresa toky.

A. Olszewskis
954 33rd st. Chicago, Ill.

Ofisas "Lietuvos" esti kasdien atidarytas no 7-tos adynos
ryto iki 9-tos wakaro, o nedelioje no 12 widurdienio iki 9 wakaro.

Pirma Letuwiszka Kolionija
po wardu "Lietuwa",
GRAND PRAIRIE, ARKANSAS.

Kurioje jau apsipirko 24 lieuwiszkos familijos ir jau 10 lietu-
wiszku familiju tenai gywenas. Teipogi jau apsigywenos tenai
lietuwiszkas kunigas J. Balcewiczus ir ant ateinancio pawasario
status lietuwiszka baznytelia.
Laukai yra derlingiausi izs wisos walstes Arkanro. Wisoki
jawai dera labai gausei,
prietam gaga bowelna, o waisai sodu puikiasia izs wisu Sawienyto Walstiju. Klimatas swiekas,
ziemios truppos, o wasaros ylgos, karziniu didelė nera, sziluma lyginassu Chicago.
Wanduo swiekas. Szulnei gylo no 20 iki 50.
Aplinku iszsidralkstia straipnais puikius girios, farmerai gali gautie laukus su giria ir be gi-
rios. Balkei ir lentos neiszakytai pigios del pasistatymo sau namu.

Preke lauku no \$6 iki \$8 uz akra.
Mokasi \$1.00 izs wirszaus uz kozna akra, o likusi suma iszsidalina
ant 5 metu iszmokeszeziu.
Norinti tikrai dasiznotie ape wisika raszykita in

UNION LAND COMPANY,
163 Washington St., CHICAGO, Ill.
— ARBA IN —
REDYSTIA „LIETUVA“,
954 33rd Street, ARBA PAS J. Butkus, Hazen, Ark.
P. O. Box 82

Ben. Hatowski,
ZIEGARMISTRAS
— parduoda —
DEIMANTUS,
ZIEGORELUS,
ZIEGORIUS ir
AKULORIUS.
527 S. Canal ir Judd uliczios,
CHICAGO, ILL.

Tajso wisokius ziegorius, ziegorius ir kitokius
aukrynius dajktus, szalutimas ir sidabrinimas
wisoku dajktu habaj pigiu, ankazyntus sydabryus ziego-
relus iszewoje kaip naujus. Isz pluku lenowgeusdaro ant
orderio.
Ziegorela czistymas 50c. Sprendzyna 50c. Styklas ir skazupkos 10c
Szlubinej ziedaj 56 ir 72 prabos nog \$3 iki \$6. Sidabrim
"Elgin" ziegorej \$7.00. Wyska garantawoje ant metu.

MAX KOBRE,
— SUCCESSOR TO —
KOBRE & HERSCHMANN
Litewski i Polski Bank
40 Canal Str. New York
IR 142 Division St. N. Y.

Wyrai! duodu jums zinia, kad mes parduodam Szifkorties ant wi-
su greiciausiu laiwu uz pigiausia preke, siuncziamie pinigus, kuriuos
jusu prieteliai gauna in 15 dienu. Musu kantoroje galite susiszne-
keti lietuwiszka ir lenkiszka. Ateikite ir persiludykite, kad mes
per 25 metu su koznu apsiejome teisingai. Teipogi parduodame
tikietus ant wisu gelezinkeliu Amerikoje ir Europoje.
KANTORAI MUSU EUROPOJE YRA TOKI:
31 Admiralitat strasse, Hamburg. 20 Maaskade, Rotterdam.
46 Heerdenthorsteinweg, Bremen.